

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v “Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN HÒA BÌNH, TỈNH BẠC LIÊU

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Lê Thị Nam

Thư ký phiên họp: Ông Phan Văn Dư

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Hòa Bình tham gia phiên họp: Ông
Văn Hữu Tuấn - Kiểm sát viên.

Ngày 30 tháng 8 năm 2024 tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Hòa Bình, tỉnh Bạc Liêu mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 155/2023/TLST-DS ngày 17 tháng 7 năm 2024 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2024/QĐST-VDS ngày 16 tháng 8 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu: Bà Nguyễn Thị Út Tám, sinh năm 1965; Địa chỉ: Ấp Hậu Bồi 1, xã Minh Diệu, huyện Hòa Bình, tỉnh Bạc Liêu. (vắng mặt có đơn xin vắng mặt)

Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan:

1. Anh Lê Nhật Quang, sinh năm 1988; Địa chỉ: Ấp Hậu Bồi 1, xã Minh Diệu, huyện Hòa Bình, tỉnh Bạc Liêu. (vắng mặt)

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp cho anh Lê Nhật Quang: bà Lương Thị Hồng Mơ- là Luật sư thực hiện trợ giúp viên pháp lý của Trung tâm trợ giúp pháp lý nhà nước tỉnh Bạc Liêu. (có mặt)

2. Ông Lê Văn Quận, sinh năm 1965. Địa chỉ: Ấp Hậu Bồi 1, xã Minh Diệu, huyện Hòa Bình, tỉnh Bạc Liêu. (vắng mặt có đơn xin vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Nguyễn Thị Út Tám trình bày: Bà Nguyễn Thị Út Tám là mẹ của anh Lê Nhật Quang, sinh năm 1988. Do anh Lê Nhật Quang bị bệnh tâm thần không thể nhận thức được người thân và làm chủ hành vi của mình và được nhận trợ cấp xã hội hàng tháng.

Nay bà Nguyễn Thị Út Tám yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Lê Nhật Quang, sinh năm 1988, là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Hiện tại, gia đình anh Lê Nhật Quang đã thống nhất cử ông Lê Văn Quận, sinh năm 1965 (là cha ruột) làm người giám hộ cho anh Lê Nhật Quang.

Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan ông Lê Văn Quận trình bày: Ông Quận là cha ruột của anh Lê Nhật Quang, hiện nay anh Quang đang sống với ông Quận và bà Tám. anh Lê Nhật Quang bị bệnh tâm thần không thể nhận thức được người thân và làm chủ hành vi của mình và được nhận trợ cấp xã hội hàng tháng. Nay tôi đồng ý theo yêu cầu của bà Tám đồng ý là người giám hộ cho anh Lê Nhật Quang.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho anh Lê Nhật Quang luật sư Lương Thị Hồng Mơ trình bày: Thống nhất với yêu cầu của bà Nguyễn Thị Út Tám, yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Lê Nhật Quang, sinh năm 1988 là người là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. và cử ông Lê Văn Quận, sinh năm 1965 (là cha ruột) làm người giám hộ cho anh Lê Nhật Quang.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Hòa Bình, tỉnh Bạc Liêu phát biểu ý kiến:

+ Việc tuân theo pháp luật tố tụng: Tòa án xác định đúng quan hệ pháp luật, thụ lý giải quyết theo đúng thẩm quyền, tuân thủ đầy đủ các quy định về xác định tư cách tham gia tố tụng của các đương sự, tạm ứng lệ phí, thời hạn chuẩn bị mở phiên họp cũng như thủ tục cấp tổng đạt văn bản tố tụng. Tại phiên họp Thẩm phán, Thư ký đã thực hiện đúng các quy định của pháp luật tố tụng. Người tham gia tố tụng đã được thực hiện đầy đủ các quyền và nghĩa vụ tố tụng theo quy định của pháp luật;

+ Về nội dung việc dân sự: Qua các tài liệu chứng cứ có trong hồ sơ, căn cứ theo Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trung cầu thì yêu cầu của bà Nguyễn Thị Út Tám là có căn cứ nên đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị Út Tám tuyên bố anh Lê Nhật Quang là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Chỉ định ông Lê Văn Quận là người giám hộ cho anh Lê Nhật Quang. Ông Lê Văn Quận được thực hiện quyền, nghĩa vụ theo quy định pháp luật về giám hộ. Về lệ phí: Buộc bà Nguyễn Thị Út Tám phải chịu theo quy định của pháp luật.

XÉT THẤY:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự trong quá trình giải quyết và phát biểu của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Hòa Bình nhận định:

[1] Về pháp luật tố tụng: Bà Nguyễn Thị Út Tám yêu cầu tuyên bố anh Lê Nhật Quang, sinh năm 1988; Địa chỉ: Ấp Hậu Bối 1, xã Minh Diệu, huyện Hòa Bình, tỉnh Bạc Liêu có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi, Anh Lê Nhật

Quang cư trú tại Ấp Hậu Bồi 1, xã Minh Diệu, huyện Hòa Bình, tỉnh Bạc Liêu, căn cứ vào khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015, yêu cầu trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Hòa Bình, tỉnh Bạc Liêu.

[2] Xét yêu cầu của đương sự: Bà Nguyễn Thị Út Tám là mẹ của anh Lê Nhật Quang, sinh năm 1988. Do anh Lê Nhật Quang bị bệnh tâm thần không thể nhận thức được người thân và làm chủ hành vi của mình và được nhận trợ cấp xã hội hàng tháng.

Nay bà Nguyễn Thị Út Tám yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Lê Nhật Quang, sinh năm 1988 là người mất năng lực hành vi dân sự. Hiện tại, gia đình anh Lê Nhật Quang đã thống nhất cử ông Lê Văn Quận, sinh năm 1965 (là cha ruột) làm người giám hộ cho anh Lê Nhật Quang.

Ngày 18 tháng 7 năm 2024 Tòa án nhân dân huyện Hòa Bình đã ra quyết định Trung cầu giám định số 01/2024/QĐ-TCGD về việc “Trung cầu Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nam Bộ, thực hiện giám định pháp y về tâm thần đối với anh Lê Nhật Quang, sinh năm 1988; Địa chỉ: Ấp Hậu Bồi 1, xã Minh Diệu, huyện Hòa Bình, tỉnh Bạc Liêu

Căn cứ Kết luận giám định Pháp y Tâm thần theo trung cầu số 339/2024/KLGD ngày 02/8/2024 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nam Bộ đã kết luận đối với anh Lê Nhật Quang như sau:

- *Hiện tại, đương sự có bệnh lý tâm thần: Tâm thần phân liệt thể không biệt định (F20.3 - ICD10), giai đoạn bệnh thuyên giảm.*

- *Hiện tại, đương sự hạn chế khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi (có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi ở các vụ việc dân sự), do giai đoạn bệnh thuyên giảm.*

Theo khoản 1 Điều 23 Bộ luật dân sự năm 2015 quy định người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi: “1. Người thành niên do tình trạng thể chất hoặc tinh thần mà không đủ khả năng nhận thức, làm chủ hành vi nhưng chưa đến mức mất năng lực hành vi dân sự thì theo yêu cầu của người này, người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ, xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ”.

Nên, bà Nguyễn Thị Út Tám yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Lê Nhật Quang là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 23 Bộ luật Dân sự năm 2015 nên có cơ sở chấp nhận.

[3] Người giám hộ cho anh Lê Nhật Quang: Xét thấy hiện tại gia đình anh Lê Nhật Quang đã thống nhất cử ông Lê Văn Quận, sinh năm 1965 (là cha ruột) làm người giám hộ cho anh Lê Nhật Quang và ông Lê Văn Quận đồng ý. Do đó

ông Lê Văn Quận là người giám hộ cho anh Lê Nhật Quang là đúng theo quy định tại Điều 53. Người giám hộ thực hiện các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự năm 2015.

[4] Đề nghị của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Hòa Bình có căn cứ nên được chấp nhận.

[5] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết yêu cầu về dân sự: Buộc bà Nguyễn Thị Út Tám phải chịu 300.000 đồng lệ phí yêu cầu giải quyết việc dân sự

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, khoản 2 Điều 367, Điều 370, Điều 372 và Điều 376 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;

Căn cứ Điều 23 của Bộ luật Dân sự năm 2015;

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị Út Tám về việc yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Tuyên bố anh Lê Nhật Quang, sinh năm 1988; Địa chỉ: Ấp Hậu Bồi 1, xã Minh Diệu, huyện Hòa Bình, tỉnh Bạc Liêu có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

2. Cử Ông Lê Văn Quận, sinh năm 1965. Địa chỉ: Ấp Hậu Bồi 1, xã Minh Diệu, huyện Hòa Bình, tỉnh Bạc Liêu là người giám hộ cho anh Lê Nhật Quang.

3. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết yêu cầu về dân sự: Bà Nguyễn Thị Út Tám phải chịu 300.000 đồng lệ phí yêu cầu giải quyết việc dân sự. bà Tám đã nộp số tiền tạm ứng lệ phí là 300.000 đồng theo biên lai thu tiền số 0005549 ngày 17 tháng 7 năm 2024 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Hòa Bình nên được khấu trừ.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: đương sự vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo niêm yết; Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị quyết định trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày ra quyết định.

Nơi nhân

- Các đương sự;
- TAND tỉnh Bạc Liêu;
- VKSND huyện Hòa Bình;
- Chi cục THA huyện Hòa Bình;
- Lưu hồ sơ.

THẨM PHÁN – CHỦ TRÌ PHIÊN HỌP

Lê Thị Nam